

Republika e Kosovës
Republika Kosova-Republic of Kosovo
Qeveria - Vlada - Government
Zyra e Kryeministrit -Ured Premijera -Office of the Prime Minister
Agjencia e Statistikave të Kosovës - Agencija za Statistike Kosova - Kosovo Agency of Statistics

Serijs 5: Socijalne Statistike

Anketa o Radnoj Snazi K2 - 2017

Predgovor

Cilj Ankete o Radnoj Snazi (ARS) na Kosovu je da pruža statističke podatke o statističkim pokazateljima tržišta rada, i omogućava njihovu upoređivanje sa prethodnim godinama. Anketa o Radnoj Snazi obuhvata 598 Popisnih Krugova (PK) na celoj teritoriji Kosova.

Izveštaj o ARS-u, u drugom kvartalu 2017. godine sadrži podatke o zaposlenošću i nezaposlenošću prema starosti, polovima, radnom statusu, ekonomskim aktivnostima, zanimanjima i drugim oblastima tržišta rada

U drugom kvartalu 2017. godine, stopa zaposlenosti je 29.9%, stopa nezaposlenosti je 30.6%, dok stopa neaktivnosti je 57.0%.

Podaci ARS-a ukazuju na to da je procenat zaposlenih sa nepunim radnim vremenom za drugi kvartal ove godine je 6.2%.

Samozaposlenje (kao procenat zaposlenih) za ovaj kvartal je 24.0%.

Procenat zaposlenih u ugroženim radnim mestima (lica koja su samozaposleni i emaju zaposlenih i onih koji rade bezplatno u porodičnom poslovanju) je bio 24.0%.

Trgovina, proizvodnja, građevinarstvo i obrazovanje i dalje zapošljavaju gotovo polovinu zaposlenih lica.

Što se tiče učešća u radnoj snazi koja je 43.0% u ovom periodu, broj žena koje pripadaju radnoj snazi bio je 20.0%, dok procenat kod muškaraca je bio 65.7%.

Stopa nezaposlenosti među mladima je 50.9%.

Dugotrajna nezaposlenost mladih (15-19.godina), koji su bili nezaposleni duže od 12 meseca za ovaj kvartal je bio 50.0%.

Procenat mladih koji nisu zaposleni, niti pohađaju školu ili obuku- NEET (ispitanici starosti 15-24.godina) je bio 27.1%.

Ovom prilikom, ASK se zahvaljuje učesnicima i drugim akterima, posebno njegovom osoblju za sprovođenje ARS-a, 2017.godine.

ASK istovremeno obaveštava sve korisnike zvaničnih statistika da u okviru budžeta, neprekidno ulaže napore za izgradnju kapaciteta za objavljivanje održivih i kvalitativnijih statistika.

Na osnovu Zakona o Zvaničnim Statistikama br.04 / L-034, Agencija za Statistiku Kosova je odgovorna za proizvodnju zvaničnih statistika u Republici Kosovo, stoga prilikom korišćenja ovih podataka treba da se navede izvor.

Vaše komentare, primedbe, sugestije i predloge u vezi ove publikacije su dobrodošli i možete ih poslati na e-mail adresu: social@rks-gov.net

Publikaciju su pripremili:

Avni Kastrati	-	Direktora Odeljenja Socijalnih Statistika
Bujar Hajrizi	-	Šef Sektora
Bedrije Demaj	-	Viša Službenica
Besarta Thaçi	-	Službenica

Oktober, 2017

Izvršni Direktor ASK-a,
Isa Krasniqi

Uvod

Agencija za Statistiku Kosova (ASK) je počela sa sprovođenjem Ankete o Radnoj Snazi (ARS) u 2001.godini. Objavljivanje ove ankete na godišnjem nivou je nastavila do 2009.godine. Zbog pripreme Popisa Stanovništva, Anketa o Radnoj Snazi (ARS) nije sprovedena u 2010 i 2011.godini.

Od 2012.godine, Anketa o Radnoj Snazi (ARS) se sprovodi prema metodologiji Eurostata kao kontinuirana anketa (52 kalendarskih nedelja- referentnih nedelja), kao i:

- Revidirani upitnik (poštujući propise Eurostata)
- Novi okvir uzorka (na osnovu Popisa Stanovništva, Domaćinstava i Stanova u 2011. godine na Kosovu).
- Longitudinalni poduzorak gde svaka odabrana domaćinstva se intervjuiše četiri puta (jednom u tri meseca, gde posle prvog anketiranja odabrano domaćinstvo se ponovo anketira još tri puta, radi praćenja mogućih promena pokazatelja u tom odabranom domaćinstvu iz kvartala u kvartal.
- Anketiranje domaćinstava je sprovedena putem laptopa, odnosno kroz CAPI metode- Lični Intervju na Bazi Računara koja omogućava generisanje podataka brže nego sa tradicionalnom metodom intervjuisanja prikupljanja podataka sa olovkom i papirom, koji podaci kasnije se unesu u računar.

Glavni ciljevi ARS-a su prikupljanje podataka uglavnom o ponudi tržište rada, to znači da uglavnom se prikupljaju podaci o onima koji rade ili aktivno traže posao.

Zahvale

Od 2014. godine, sprovođenje ARS se finansira iz budžeta ASK-a. Mi izražavamo našu zahvalnost za naporan rad regionalnim kancelarijama ASK-a, koji su nadgledali rad na terenu, i domaćinstvima koja su pružila podatke pomažući na taj način prikupljanje ovih detaljnih podataka.

Skraćenice

- ARS** - Anketa o Radnoj Snazi
MOR - Međunarodna Organizacija Rada
ASK - Agencija za Statistiku Kosova
EU - Evropska Unija
NACE - Statistička Klasifikacija Ekonomskih Delatnosti
ISCO - Međunarodna Standardna Klasifikacija Zanimanja
PK - Popisni Krug
NEET - Mladi koji nisu zaposleni, niti pohađaju školu ili obuku.

S a d r Ź a j

	Strana
Uvod	2
Zahvale	3
Skraćenice	4
Definicije	7
Ključni pokazatelji	10
Tabela 1: Glavni pokazatelji tržište rada	12
1. Zaposlenost	13
1.1: Zaposlenost prema polovima	13
1.2: Zaposlenost prema starosnoj grupi i nivou obrazovanja	13
Tabela 1.1: Broj zaposlenih i stopa zaposlenosti prema polovima i starosnoj grupi	14
Tabela 1.2: Zaposlenost prema nivou obrazovanja	14
Tabela 1.3: Najviši nivo obrazovanja prema vrsti poslodavaca (15-64)	15
1.3: Status zaposlenosti	15
Tabela 1.4: Status zaposlenosti prema polovima (%)	15
1.4: Ugroženo zaposlenje	15
Tabela 1.5: Ugroženo zaposlenje prema polovima	16
Tabela 1.6: Ugroženo zaposlenje prema zanimanju i polovima	16
Tabela 1.7: Ugroženo zaposlenje prema nivou obrazovanja i polovima	17
1.5: Vrste ugovora	17
1.6: Zaposlenost prema aktivnostima	18
Tabela 1.8: Zaposlenost prema aktivnostima i polovima (u hiljade)	18
Tabela 1.9: Zaposlenost prema aktivnostima i polovima (u%)	19
1.7: Zaposlenost prema zanimanju	19
Tabela 1.10: Zaposlenost prema zanimanju i polovima (u %)	20
1.8: Modeli rada	21
Tabela 1.11: Razlozi za rad sa skraćenim radnim vremenom, prema polovima (%)	21
Tabela 1.12: Zaposlenost prema nedeljnim radnim satima i prema polovima	22
Tabela 1.13: Prosečan broj nedeljnih radnih satova prema vrsti poslodavca i polovima	22
Tabela 1.14: Modeli zaposlenosti prema polovima	23
2. Nezaposlenost	25
2.1: Nezaposlenost prema polovima	25
Tabela 2.1: Broj nezaposlenih i stopa nezaposlenosti prema polovima	26
2.2: Nezaposlenost prema starosnoj grupi i nivou obrazovanja	26
Tabela 2.2. Broj nezaposlenih i stopa nezaposlenosti prema polovima i starosnoj grupi	26
Tabela 2.3. Broj nezaposlenih i stopa nezaposlenosti prema nivou obrazovanja i polovima	27
2.3: Nezaposlenost mladih	27
Tabela 2.4: Procenat nezaposlenih mladih u ukupnoj nezaposlenosti i stopa nezaposlenosti mladih prema polovima	27
Tabela 2.5: Stopa nezaposlenosti mladih u odnosu na odrasle, prema polovima	28
2.4: Trajanje nezaposlenosti	28
Tabela 2.6: Trajanje nezaposlenosti za više od godinu dana prema starosnoj grupi i polovima (%)	28

Grafikon 2.2. Trajanje nezaposlenosti za više od godinu dana prema starosnoj grupi i polovima (%).....	28
3. Učešće u radnoj snazi.....	29
Grafikon 3.1: Stopa učešća u radnoj snazi prema polovima.....	29
Tabela 3.1: Radna snaga i stopa učešća u radnoj snazi prema polovima i starosnoj grupi.....	30
4. Neaktivne osobe	31
Grafikon 4.1: Stopa neaktivnog učešća prema polovima.....	31
4.1: Neaktivni mladi ljudi koji nisu zaposleni, ne pohađaju obrazovanje ili obuku (NEET)	32
Tabela 4.1: Mladi koji nisu zaposleni, ne pohađaju školu ili obuku (NEET) prema polovima	32
5. Stopa demografske i ekonomske zavisnosti.....	33
Tabela 5.1: Stopa demografske zavisnosti.....	33
Tabela 5.2: Stopa ekonomske zavisnosti	33
6. Tačnost podataka	34
Tabela 6: Tačnost procena na osnovu ARS-a za drugi kvartal 2017. godine na nivou zemlje.....	34

Definicije

Stanovništvo radnog uzrasta- obuhvata osobe starosti 15-64 godina. Ova mera je korišćena za davanje ocene opšteg broja potencijalnih radnika unutar privrede.

Radna snaga je sastavljena od zaposlenih i nezaposlenih lica, prema definicijama koje su precizno opisane ispod. Neaktivne osobe se ne smatraju delom radne snage.

1. **Zaposleni** –Osobe koje su tokom referentne nedelje radile određeni posao za naknadu, korist ili porodičnu beneficiju, u novcu ili u naturi, ili oni koji su privremeno izostali sa radnog mesta.
2. **Nezaposleni** –Osobe koje su tokom referentne nedelje:
 - Bile nezaposlene, tj. nisu bile zaposlene za naknadu ili samozaposlene;
 - U datom momentu bile spremne za rad, tj. Bile su spremne da počnu rad s naknadom ili se samozaposle u roku od dve nedelje; i
 - Tražile posao, tj preduzele su konkretne korake tokom poslednje četiri nedelja u traženju posla sa naknadom ili samozaposlenje.
3. **Neaktivne osobe**–Osobe koje tokom referentnog perioda nisu bile zaposlene niti nezaposlene.

Klasifikacija stanovništva u ove tri gore pomenute kategorije zavisi od primene načela delatnosti, šta je u stvari osoba radila tokom referentne nedelje i grupe prioriternih pravila o delatnostima, koje daju prednost zaposlenju nad nezaposlenošću i nezaposlenosti nad ekonomskim neaktivnostima. Klasifikacija takođe zavisi od jasnog shvatanja koje se aktivnosti smatraju „zaposlenjem“.

Stopa učešća u radnoj snazi–je procenat stanovništva u radnim godinama u određenoj zemlji koje se aktivno angažuje na tržištu rada (bilo zaposleno ili nezaposleno). Odnos radne snage u odnosu sa stanovništvom u radnim godinama, izražen u procentima je kao što sledi:

$$\text{Stopa učešća u radnoj snazi} = \frac{\text{Zaposleni} + \text{Nezaposleni}}{\text{Stanovništvo radnog uzrasta}} \times 100$$

Stopa neaktivnosti –je procenat stanovništva u radnim godinama određene zemlje koje nije ni zaposlena niti nezaposlena. Kada se dodaju zajedno, stepen neaktivnosti i učešća u radnoj snazi, rezultat je 100 procenata.

Odnos zaposlenja prema stanovništvu, poznat i kao stopa zaposlenja –je procenat stanovništva u radnim godinama određene zemlje, koja je zaposlena.

$$\text{Odnos zaposlenja prema stanovništvu} = \frac{\text{Zaposleno stanovništvo}}{\text{Stanovništvo radnog uzrasta}} \times 100$$

Stopa nezaposlenosti –je procenat radne snage koja nije zaposlena. Radna snaga služi kao osnova za ovaj pokazatelj a ne stanovništvo radnog uzrasta.

$$\text{Stopa nezaposlenosti} = \frac{\text{Nezaposleni}}{\text{Radna snaga}} \times 100$$

Obeshrabreni radnici su lica koja nemaju posao, a koji su sada spremni da rade ali su digli ruke od traženja posla jer su uvereni da ne mogu da nađu. Oni su uključeni u kategoriji neaktivnog stanovništva.

Nezaposlenost mladih se odnosi na nezaposlena lica između 15-24 godina.

NEET čine deo mladih (15-24 godina) koji nisu zaposleni, niti pohađaju školu ili obuku.

Ugroženo zaposlenje se odnosi na samozaposlene osobe, koji nemaju zaposlenih ili neplaćenih porodičnih radnika. Ova vrsta zaposlenih ima manje mogućnosti da ima formalni sporazum o radu i postoji veća mogućnost da im nedostaju odgovarajući uslovi za rad.

Dijagram u nastavku prikazuje kriterijume koji se koriste za klasifikaciju stanovništva radnog uzrasta kao zaposleno, nezaposleno ili neaktivno.

Diagrami i mëposhtëm, ilustron kriteret, që përdoren për klasifikimin e popullsisë në moshe pune si të punësuar, të papunë, apo joaktive.

Grafikon 1: Klasifikacija radne snage prema Anketi O Radnoj Snazi Evropske Unije

Grafikon 1: Klasifikacija radne snage prema Anketi O Radnoj Snazi Evropske Unije

Osoba starosti 15 i više godina koja živi u privatnom domaćinstvu

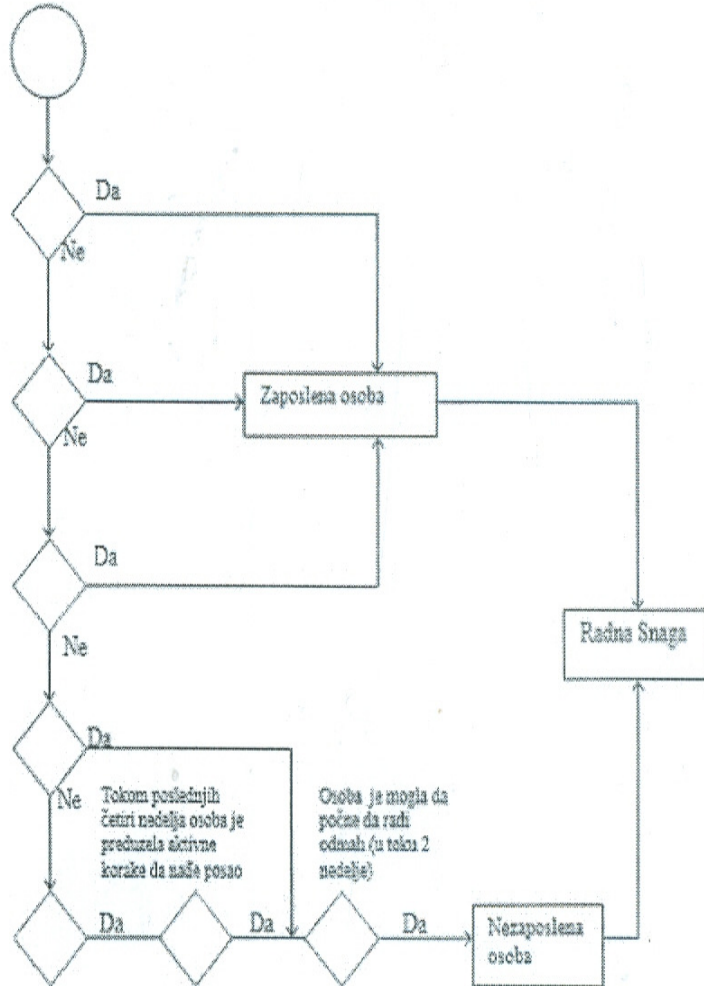
Osoba je radila neki posao za novčanu naknadu ili dobit tokom referentne nedelje

Osoba nije radila sli imala posao ili poslovanje sa koga je bila odsutna tokom referentne nedelje

Porodični neplaćeni radnik

Osoba starosti 15-74 godina koja nije tražila posao zato što je već pronašao zaposlenje koja će početi u roku od tri meseca

Osoba starosti 15-74 godina koja tražila zaposlenje

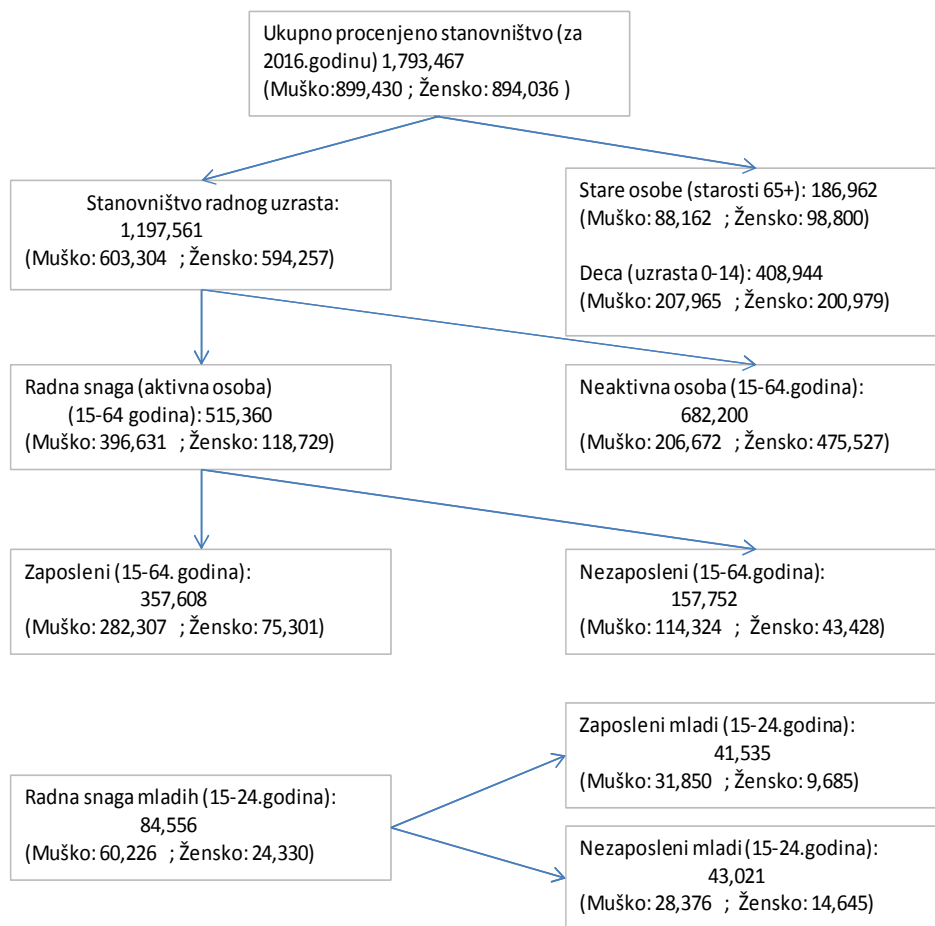

Ključni pokazatelji

Grafikon 1. prikazuje pregled stanja tržište rada za stanovništvo Kosova na osnovu Ankete o Radnoj Snazi za drugi kvartal 2017.godine. Među glavnim rezultatima ARS-a za drugi kvartal 2017.godine, kao što je prikazano u Grafikonu 1 i dalje razrađeni u ovom izvještaju su:

- Skoro dve trećine stanovništva Kosova je radnog uzrasta (15-64.godina). Očekuje se da radno sposobno stanovništvo brzo povećava tokom naredne decenije,pošto Kosovo je među zemljama sa najmlađom stanovnistvom u Evropi.
- Od radnog sposobnog stanovništva, 57.0% nisu ekonomski aktivni, što znači da oni nisu zaposleni i nisu bili aktivni u potrazi za zaposlenjem u protekle četiri nedelje i / ili nisu spremni da počnu da rade u roku od dve nedelje .
- Od 43.0% stanovništva koja je ekonomski aktivna, 30.6% (157,752 osoba) su nezaposleni. To znači da je 69.4% (357,608) ekonomskih aktivnih osoba su zaposleni, što je dovelo do stope zaposlenosti (stopa zaposlenosti) od 29.9%.
- 57.0 % radno sposobnog stanovništva je neaktivna.
- Postoje značajne polne razlike u čitavom tržištu rada.
- Skoro jedna od pet (20.0 %) žena radnog uzrasta su aktivna na tržištu rada, u poređenju sa oko tri petine (65.7%) muškaraca radnog uzrasta.
- Među osobama radne snage, nezaposlenost je veća za žene nego za muškarce (36.6% u odnosu sa 28.8%).
- Stopa zaposlenosti među radno sposobnim ženama je samo 12.7%, u odnosu na 46.8% koliko je za muškarce.
- Ovo vrlo niska stopa nezaposlenosti među ženama proizlazi iz kombinacije vrlo niskog učešća u radnoj snazi i visoke stope nezaposlenosti.
- Porodične obaveze bili su glavni razlog za ne-aktivnost žena na tržištu rada, 38.3% ispitanica su dala ovaj razlog.

- Žene su uglavnom zaposlene u sektorima obrazovanja, zdravstva i trgovine (47.1% zaposlenih žena). Muškarci su uglavnom zaposleni u sektorima građevinarstva, proizvodnje i trgovine (gde su zaposleni skoro 47.4% zaposlenih muškaraca).
- Nezaposlenost mladih je vrlo visoka na Kosovu.
- U drugom kvartalu 2017. godine, mladi ljudi na Kosovu imali su dva puta veće šanse da budu nezaposleni u poređenju sa odraslima. Među osobama starosti 15-24.godina i u radnoj snazi, 50.9% su nezaposleni.
- Nezaposlenost je veća kod mladih žena (60.2%) nego kod mladića (47.1%).
- Skoro trećina (27.1%) osoba starosti 15 do 24 godina na Kosovu, nisu zaposleni, niti pohađaju školu ili obuku (NEET). Ova brojka je 32.0% za mlade žene u poređenju sa 22.6% koliko je za mladiće.
- Većina zaposlenih su izveštavali da rade punim radnim vremenom.
- 93.8% ispitanika izjavili su da rade sa punim radnim vremenom u svom glavnom poslu
- Razlozi za rad nepunim radnim vremenom razlikuju među polovima, jer žene više staraju o porodici, zbog toga one imaju na raspolaganje manji broj satova za rad u neko radno mesto.
- Glavni razlog zašto muškarci ne rade sa punim radnim vremenom, bio je nedostatak rada sa punim radnim vremenom.
- 24.0% zaposlenih lica pripada kategoriji zaposlenih u ugroženim radnim mestima. To znači da su oni zaposleni u porodično poslovanje (radnici za vlastiti račun), ili doprinose porodičnom poslovanju (plaćeni ili neplaćeni).
- Samo 29.0% zaposlenih su imali stalni ugovor u njihovom glavnom poslu, dok je 71.0% su imali privremene ugovore, bez značajnih razlika između muškaraca i žena. 93.0% ispitanika sa privremenim ugovorima su izjavili nisu imali drugog radnog ugovora na raspolaganju.
- Neto zarade većine zaposlenih su bile između 400 Evra do 500 Evra mesečno. Primećene su veoma male polne razlike.

Grafikon 1: Klasifikacija tržište rada za stanovništvo Kosova, K2 2017**Tabela 1: Glavni pokazatelji tržište rada**

Glavni pokazatelji tržište rada (%)	Muško	Žensko	Ukupno
Stopa učešća u radnoj snazi	65,7	20,0	43,0
Stopa neaktivnosti	34,3	80,0	57,0
Odnos zaposlenost-stanovništvo (stopa zaposlenosti)	46,8	12,7	29,9
Stopa nezaposlenosti	28,8	36,6	30,6
Stopa nezaposlenosti mladih (15-24 godina)	47,1	60,2	50,9
Procenat mladih NEETu mlado stanovništvo (15-24 godina)	22,6	32,0	27,1
Procenat ugroženg zaposlenosti u ukupnom broju zaposlenih	25,5	18,4	24,0

1. Zaposlenost

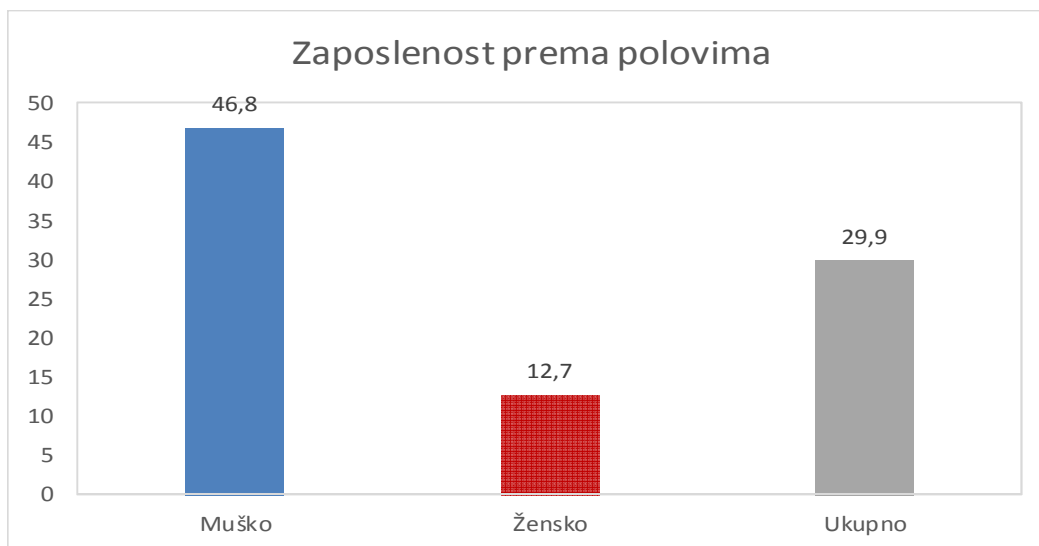
1.1: Zaposlenost prema polovima

Od ukupnog stanovništva radnog uzrasta, 29.9% je bila zaposlena. Stopa zaposlenosti bila je veća za muškarce nego za žene: 46.8% muškaraca radnog uzrasta bili zaposleni u odnosu na 12.7% žena radnog uzrasta.

U odnosu na prethodni kvartal ARS-a (K1-2017), na Kosovu imamo rast stope zaposlenosti od 1.0%. Ovaj rast kod muškaraca je bio 2.2%, dok kod žena imamo pad od 0.3%.

U poređenju sa istim kvartalom prethodne godine (K2-2016) ARS-a na Kosovu, imamo rast stope zaposlenosti od 2.0%. Ovaj rast kod muškaraca je bio 3.9%. dok kod žena je bio samo 0.1%.

Grafikon 1.1: Stopa zaposlenosti prema polovima

1.2: Zaposlenost prema starosnoj grupi i nivou obrazovanja

Stopa zaposlenosti prema starosnim grupama bila je najviša među osobama starosti između 35-44 godina (40.1%), a najniža među mladima (15-24 godina) (12.0%).

Stopa zaposlenosti žena starosti 25-54.godina, kreće se od 12.9% do 18.1%. U starosnoj grupi 25-34 godina stopa zaposlenosti je 12.9%, gde imami rast od 4.0% u starosnoj grupi 35-44.godina (16.9%) i 5.2% u poređenju sa starosnom grupom 45-54.godina (18.1%). Dok, zaposlene žene starosne grupe (15-24 godina) su bile samo 5.8%, a kod starosne grupe (55-64 godina) zaposlene su bile 12.3%.

Kod muškaraca (Tabela 1.1), stopa zaposlenosti je najviša za starosnu grupu 35 do 44 godina (65.2%), sledi starosna grupa 45 do 54 godina (65.0%) a najniža kod mladih (17.8%).

Tabela 1.1: Broj zaposlenih i stopa zaposlenosti prema polovima i starosnoj grupi

Kosovo	Muško	Žensko	Ukupno
ZAPOSLENOST (U HILJADE)			
15-24	31,8	9,7	41,5
25-34	70,3	14,7	85,0
35-44	72,9	20,4	93,2
45-54	65,1	21,1	86,2
55-64	42,2	9,4	51,6
15-64	282,3	75,3	357,6
Odnos zaposlenosti prema stanovništvu (%)			
15-24	17,8	5,8	12,0
25-34	54,0	12,9	34,8
35-44	65,2	16,9	40,1
45-54	65,0	18,1	39,7
55-64	51,2	12,3	32,5
15-64	46,8	12,7	29,9

Tabela 1.2: Zaposlenost prema nivou obrazovanja

Kosovo	Muško	Žensko	Ukupno
ZAPOSLENOST (U HILJADE)			
Bez škole	0,4	0,5	0,9
Osnovno	49,8	12,6	62,4
Srednje stručno obrazovanje	106,4	18,6	125,0
Srednja škola gimnazija	65,6	11,3	77,0
Tercijarno obrazovanje	60,1	32,3	92,3
Ukupno	282,3	75,3	357,6
STOPA ZAPOSLENOSTI(%)			
Bez škole	4,6	2,2	2,9
Osnovno	30,7	4,4	13,9
Srednje stručno obrazovanje	51,0	15,2	37,7
Srednja škola gimnazija	49,5	12,5	34,5
Tercijarno obrazovanje	66,1	45,9	57,3
Ukupno	46,8	12,7	29,9

Tabela 1.2 pokazuje da povećanjem nivoa obrazovanja, povećava se i mogućnost zaposlenja (57.3%).

Tabela 1.3: Najviši nivo obrazovanja prema vrsti poslodavaca (15-64)

Kosovo	Javni sektor. Vlada	Preduzeća u državnom vlasništvu	Privatno preduzeće	Individualno privatno
NAJVIŠI NIVO OBRAZOVANJA (%)				
Bez škole	0,0	0,0	0,2	0,8
Osnovno	3,5	4,8	17,3	32,9
Srednje stručno obrazovanje	21,5	28,2	41,6	40,7
Srednja škola gimnazija	15,0	16,7	23,7	20,7
Tercijarno obrazovanje	59,9	50,3	17,2	4,9
Ukupno	100,0	100,0	100,0	100,0

Tabela 1.3 pokazuje da veći su zahtevi za zaposlenje u vladinim institucijama, u kojima više od polovine svih zaposlenih (59.9%) imaju završeno visoko obrazovanje.

1.3: Status zaposlenosti

U drugom kvartalu 2017.godine, 67.9% zaposlenih su bili radnici, 8.2% su bili samozaposleni sa jednim ili više radnika; 15.9% su bili samozaposleni bez radnika, i 8.1% su bili porodični radnici (Tabela 1.4). Većina zaposlenih žena su imala status radnika (78.2% u odnosu na 65.1% muškaraca).

Tabela 1.4: Status zaposlenosti prema polovima (%)

Kosovo	Muško	Žensko	Ukupno
Status zaposlenosti (%)			
Zaposlenik	65,1	78,2	67,9
Samozaposlen sa jedan ili više radnika	9,5	3,4	8,2
Samozaposlen bez radnika	17,2	10,7	15,9
Porodični neplaćeni radnik	8,2	7,7	8,1
Ukupno	100,0	100,0	100,0

1.4: Ugroženo zaposlenje

Osim niskog nivoa zaposlenosti na Kosovu, 24.0% zaposlenih lica bili su zaposleni u ugroženim radnim mestima. Radnici u ugroženim radnim mestima su samozaposlena lica, bez radnika ili oni koji rade bezplatno u porodičnom poslovanju. Ova dva vrsta zaposlenih imaju manje mogućnosti da imaju formalni radni ugovor u odnosu sa plaćenim radnicima ili sa platom.

Verovatnoća ugroženog radnog mesta je veća kod muškaraca (25.5% zaposlenih muškaraca u poređenju sa 18.4% zaposlenih žena). Izraženo u apsolutnim brojkama, 85,766 od 357,608 zaposlenih pripadaju kategoriji ugroženih radnih mesta (Tabela 1.5). Zaposleni u stručnim oblastima imaju manje šanse da budu zaposleni u ugroženim radnim mestima (Tabela 1.6), i osobe sa visokom obrazovanjem (Tabela 1.7).

Tabela 1.5: Ugroženo zaposlenje prema polovima

Kosovo	
UGROŽENO ZAPOSLENJE (U HILJADE)	
Muško	71,9
Žensko	13,9
Ukupno	85,8
PROCENAT UGROŽENOG ZAPOSLENJA U UKUPNOM ZAPOSLENJU (%)	
Muško	25,5
Žensko	18,4
Ukupno	24,0

Tabela 1.6: Ugroženo zaposlenje prema zanimanju i polovima

Kosovo	Muško	Žensko	Ukupno
SAMOZAPOSLENI BEZ RADNIKA (%)			
Donosioci zakona, visoki zvaničnici i menadžeri	2,5	0,0	2,1
Profesionalci	1,3	1,0	1,3
Tehničari i srdoni stručni radnici	1,3	0,0	1,1
Službenici	1,7	0,9	1,6
Uslužni radnici i prodavci u prodavnicama i pijacima	20,0	21,2	20,2
Kvalifikovani radnici u poljoprivredi i ribarstvu	13,9	1,0	12,1
Zanatlije i radnici slični njima	23,1	67,8	29,4
Operateri u fabrikama i monter mašina i monter	9,0	1,2	7,9
Osnovna zanimanja	27,3	6,9	24,4
Ukupno	100,0	100,0	100,0
PORODIČNI NEPLAČENI RADNICI (%)			
Donosioci zakona, visoki zvaničnici i menadžeri	1,2	1,6	1,3
Profesionalci	2,4	6,2	3,1
Tehničari i srdoni stručni radnici	0,0	3,3	0,7
Službenici	0,4	3,1	0,9
Uslužni radnici i prodavci u prodavnicama i pijacima	19,6	23,5	20,4
Kvalifikovani radnici u poljoprivredi i ribarstvu	14,7	7,5	13,2
Zanatlije i radnici slični njima	22,0	7,5	19,1
Operateri u fabrikama i monter mašina i monter	3,9	0,0	3,1
Osnovna zanimanja	36,0	47,1	38,2
Ukupno	100,0	100,0	100,0

Tabela 1.7: Ugroženo zaposlenje prema nivou obrazovanja i polovima

Kosovo	Muško	Žensko	Ukupno
SAMOZAPOSLENI BEZ RADNIKA (%)			
Bez škole	0,2	5,2	0,9
Osnovno	30,1	59,3	34,2
Srednje stručno obrazovanje	33,0	18,0	30,9
Srednja škola gimnazija	29,4	15,6	27,4
Tercijarno obrazovanje	7,4	1,9	6,6
Ukupno	100,0	100,0	100
PORODIČNI NEPLAČENI RADNICI (%)			
Bez škole	0,0	0,0	0,0
Osnovno	25,4	54,9	31,3
Srednje stručno obrazovanje	42,2	15,6	36,9
Srednja škola gimnazija	25,6	18,5	24,2
Tercijarno obrazovanje	6,8	11,0	7,6
Ukupno	100,0	100,0	100,0

1.5: Vrste ugovora

Što se tiče vrsta ugovora koji su imali ispitanici zaposlenici, većina (76.4%) od njih je imalo individualni ugovor, dok su ostali radili bez ugovora. Kod mladih (od 15 do 24 godina), procenat onih koji su radili bez ugovora je 49.4%.

Samo 29.0% zaposlenih sa radnim ugovorom su imali stalni radni ugovor za glavni posao, dok 71.0% su imali privremene ugovore. Brojke su slične za muškarce i žene. 93.0% ispitanih lica sa privremenim ugovorima, su izjavili da samo ova vrsta ugovora je bila na raspolaganju.

Podaci ankete su pokazali da samo 5.2% zaposlenih, u svom glavnom poslu, su imali pravo da koriste beneficije od šeme socijalnog osiguranja za rad.

1.6: Zaposlenost prema aktivnostima

Trgovina, proizvodnja, građevinarstvo i obrazovanje zaposlili su gotovo polovinu zaposlenih u drugom kvartalu 2017. godine (vidi Tabele 1.8 i 1.9). Trgovina je zaposlila 14.5%; Proizvodnja 13.9%; Građevinarstvo 13.6% i Obrazovanje 8.9% zaposlenih na Kosovu.

Obrazovanje, zdravstvena zaštita i trgovina su tri glavni poslodavci za žene (zapošljavajući gotovo 47.1% zaposlenih žena). Građevinarstvo, proizvodnja i trgovina su najčešći sektori zaposlenja muškaraca (zapošljavajući 47.4% zaposlenih muškaraca).

Tabela 1.8: Zaposlenost prema aktivnostima i polovima (u hiljade)

Kosovo (starost 15 i više godina)	Muško	Žensko	Ukupno
Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	13,0	2,8	15,8
Vađenje ruda i kamena	4,2	0,2	4,3
Proizvodnja	44,4	5,9	50,3
Snabdevanje električnom energijom, gasom, parom i klimatizacijom	6,6	0,4	7,1
Snabdevanje vodom, kanalizacija, upravljanje otpacima	3,5	0,3	3,8
Građevinarstvo	48,5	0,5	49,0
Trgovina na veliko i malo; popravka motornih vozila i motocikala	42,3	9,9	52,2
Transport i skladištenje	8,7	0,5	9,3
Delatnosti vezani za usluge smeštaja i ishrane	21,1	3,2	24,3
Informacije i komunikacije	7,1	2,5	9,6
Finansijske aktivnosti i osiguranja	4,2	1,6	5,8
Poslovanje nekretninama	0,2	0,1	0,3
Profesionalne, naučne i tehničke aktivnosti	5,7	1,7	7,4
Administrativne i pomoćne uslužne aktivnosti	11,0	1,9	12,9
Javna uprava i zaštita: obavezno socijalno osiguranje	15,2	5,7	20,8
Obrazovanje	19,1	13,2	32,3
Zdravstvena i socijalna zaštita	11,2	12,7	23,9
Umetnost, razonoda i rekreacija	3,9	1,1	5,1
Aktivnosti vezane za druge usluge	11,3	4,2	15,5
*Aktivnosti domaćinstava kao poslodavac	2,3	5,5	7,8
Aktivnosti ekstrateritorijalnih organizacija i tela.	1,6	2,1	3,7
Ukupno	285,1	75,9	361,0

Tabela 1.9: Zaposlenost prema aktivnostima i polovima (u%)

Kosovo (starost 15 i više godina)	Muško	Žensko	Ukupno
Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	4,6	3,7	4,4
Vađenje ruda i kamena	1,5	0,2	1,2
Proizvodnja	15,6	7,7	13,9
Snabdevanje električnom energijom, gasom, parom i klimatizacijom	2,3	0,6	2,0
Snabdevanje vodom, kanalizacija, upravljanje otpacima	1,2	0,5	1,1
Građevinarstvo	17,0	0,6	13,6
Trgovina na veliko i malo; popravka motornih vozila i motocikala	14,8	13,0	14,5
Transport i skladištenje	3,1	0,7	2,6
Delatnosti vezani za usluge smeštaja i ishrane	7,4	4,2	6,7
Informacije i komunikacije	2,5	3,2	2,7
Finansijske aktivnosti i osiguranja	1,5	2,1	1,6
Poslovanje nekretninama	0,1	0,1	0,1
Profesionalne, naučne i tehničke aktivnosti	2,0	2,2	2,0
Administrativne i pomoćne uslužne aktivnosti	3,9	2,5	3,6
Javna uprava i zaštita: obavezno socijalno osiguranje	5,3	7,5	5,8
Obrazovanje	6,7	17,3	8,9
Zdravstvena i socijalna zaštita	3,9	16,8	6,6
Umetnost, razonoda i rekreacija	1,4	1,5	1,4
Aktivnosti vezane za druge usluge	3,9	5,6	4,3
*Aktivnosti domaćinstava kao poslodavac	0,8	7,2	2,1
Aktivnosti ekstrateritorijalnih organizacija i tela.	0,6	2,8	1,0
Ukupno	100,0	100,0	100,0

1.7: Zaposlenost prema zanimanju

U drugom kvartalu 2017. godine, većina zaposlenih su bili zaposleni u radnim mestima vezanih za usluge i prodaje, u osnovnim zanimanjima, kao stručnjaci i zanatski radnici (Tabela 1.10).

Gotovo polovina zaposlenih žena su bile zaposlene u stručnim, tehničkim i srodnim zanimanjima sa (40.0%), 16.5% su bile u sektoru službe i prodaje i 15.0% u osnovnim zanimanjima. Muškarci su bili zaposleni u više sektora, ali većina su bili zaposleni u osnovnim zanimanjima (25.4%), 18.5% su radili kao zaposleni u sektoru službe i prodaje, 17.8%, kao zanatski radnici i srodnim zanimanjima, dok 9,5% su bili stručnjaci (Tabela 1.10).

Tabela 1.10: Zaposlenost prema zanimanju i polovima (u %)

Kosovo (starost 15 i više godina)	Muško	Žensko	Ukupno
ZAPOSLENOST PREMA ZANIMANJU (U HILJADE)			
Donosioci zakona, visoki zvaničnici i menadžeri	20,7	3,9	24,6
Profesionalci	27,1	21,6	48,7
Tehničari i srdoni stručni radnici	16,3	8,8	25,0
Službenici	12,4	7,9	20,3
Uslužni radnici i prodavci u prodavnicama i pijacima	52,9	12,5	65,4
Kvalifikovani radnici u poljoprivredi i ribarstvu	11,4	0,5	11,9
Zanatlije i radnici slični njima	50,9	8,6	59,5
Operateri u fabrikama i monter mašina i monter	21,0	0,7	21,6
Osnovna zanimanja	72,5	11,4	83,9
Ukupno	285,1	75,9	361,0
ZAPOSLENOST PREMA ZANIMANJU (U %)			
Donosioci zakona, visoki zvaničnici i menadžeri	7,3	5,2	6,8
Profesionalci	9,5	28,4	13,5
Tehničari i srdoni stručni radnici	5,7	11,6	6,9
Službenici	4,3	10,5	5,6
Uslužni radnici i prodavci u prodavnicama i pijacima	18,5	16,5	18,1
Kvalifikovani radnici u poljoprivredi i ribarstvu	4,0	0,7	3,3
Zanatlije i radnici slični njima	17,8	11,4	16,5
Operateri u fabrikama i monter mašina i monter	7,4	0,9	6,0
Osnovna zanimanja	25,4	15,0	23,2
Ukupno	100,0	100,0	100,0

* Osnovna zanimanja uključuju čistače i pomoćne radnike u poljoprivredi, šumarstvu i ribarstvu, radnike rudarstva, građevinarstva, industrijske proizvodnje, prevoza, pomoćnike za pripremu hrane, radnika prodaje na ulici, radnike čišćenje urbanog otpada i drugih radnika osnovnih zanimanja (ISCO 88 COM).

1.8: Modeli rada

Samo 4.2% zaposlenog stanovništva izjavili su da su imali drugi posao tokom referentne nedelje. Stopa zaposlenosti za drugi posao je bila veća kod muškaraca nego kod žena. 5.0% muškaraca radnog uzrasta su bili zaposleni, u poređenju sa 1.4% zaposlenih žena radnog uzrasta.

U svom glavnom poslu 93.8% ispitanika su izjavili da rade sa punim radnim vremenom i 6.2% sa skraćenim radnim vremenom. Primećene su razlike među polovima, kod žena je veća verovatnoća da rade sa skraćenim radnim vremenom (9.6% u poređenju sa 5.3%).

Za one koje rade sa skraćenim radnim vremenom, razlozi su razlikovali među polovima, žene preuzimaju veću ulogu u staranju o porodici čime se smanjuje broj sati na raspolaganje za rad (Tabela 1.11). Razlog broj jedan zašto muškarci ne rade sa punim radnim vremenom je nedostatak dostupnosti radnog mesta sa punim radnim vremenom.

Tabela 1.11: Razlozi za rad sa skraćenim radnim vremenom, prema polovima (%)

Kosovo	Muško	Žensko	Ukupno
Staranje o deci ili odraslih sa ograničenim sposobnostima	0,6	5,1	2,1
Invaliditet ili bolest	1,5	0,0	1,0
Ostali lični ili porodični razlozi	0,7	56,3	19,0
Je student	8,1	10,1	8,7
Nema mogućnosti da nađe posao sa punim radnim vremenom	85,0	24,6	65,1
Ne želi da radi sa punim radnim vremenom	0,0	0,0	0,0
Drugi razlog	4,1	4,0	4,1
Ukupno	100,0	100,0	100,0

Otpriblike tri petine zaposlenih su radili između 40-48 sati nedeljno. Skoro dve desetine (16.7%) zaposlenih su radili 60 ili više sati nedeljno. Tokom jedne nedelje 12.7% zaposlenih su radili manje od 40 sati.

Muškarci su skloni da rade dužim radnim vremenom nego žene, 31.6% muškaraca rade više od 48 sati nedeljno u odnosu na 6.2% žena (Tabela 1.12). Veći deo zaposlenih žena (20.9%) radile su manje od 40 sati u odnosu sa 10.4% muškaraca.

Tabela 1.12: Zaposlenost prema nedeljnim radnim satima i prema polovima

Kosovo	Muško	Žensko	Ukupno
ZAPOSLENOST PREMA RADNIM SATIMA (U HILJADE)			
Manje od 25	14,2	10,4	24,5
25-34	12,9	4,6	17,5
35-39	2,3	0,7	3,1
40-48	163,7	54,9	218,5
49-59	31,7	2,6	34,2
60 i više	57,6	2,1	59,7
Ukupno	282,3	75,3	357,6
ZAPOSLENOST PREMA RADNIM SATIMA (U %)			
Manje od 25	5,0	13,8	6,9
25-34	4,6	6,1	4,9
35-39	0,8	1,0	0,9
40-48	58,0	72,8	61,1
49-59	11,2	3,4	9,6
60 i više	20,4	2,8	16,7
Ukupno	100,0	100,0	100,0

Ispitanici koji rade u javnom sektoru, su izjavili kraće radno vreme od onih u privatnom sektoru (Tabela 1.13). Muškarci i žene koji rade u privatnim firmama, su radili dužim radnim vremenom od svih vrsta zaposlenosti.

Tabela 1.13: Prosečan broj nedeljnih radnih satova prema vrsti poslodavca i polovima

Kosovo	Javni sektor, Vlada	Preduzeće u državnom vlasništvu	Privatno preduzeće	Individualno privatno
Muško	38,3	40,0	49,0	47,3
Žensko	36,5	37,1	43,9	39,5
Ukupno	37,6	39,1	48,1	45,9

Verovatnoća je manja da žene rade u smenama, tokom noćnih smena, uveče i vikendom ali malo veća da rade od kuće (Tabela 1.14).

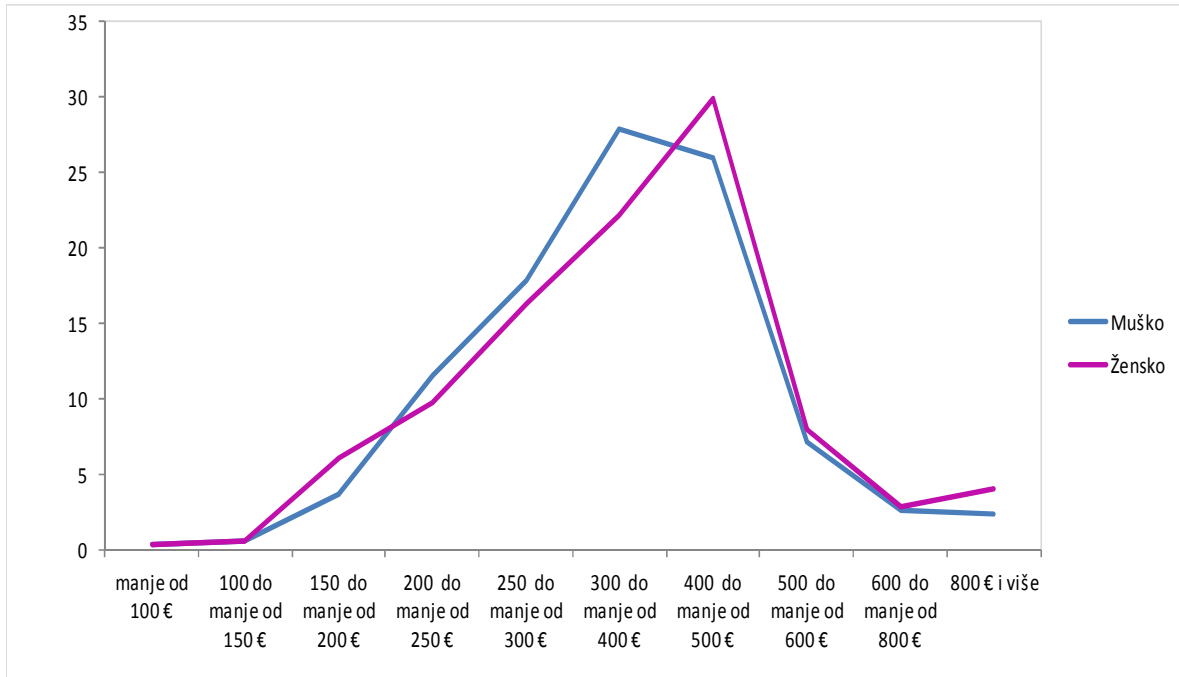
Tabela 1.14: Modeli zaposlenosti prema polovima

Kosovo	Muško	Žensko	Ukupno
AKO RADI U SMENAMA			
Radi u smenama	22,1	17,4	21,0
Ne radi u smenama	77,9	82,6	79,0
Ukupno	100,0	100,0	100,0
AKO RADI UVEČE			
Obično	15,7	13,4	15,2
Ponekad	26,2	18,4	24,5
Nikada	58,2	68,3	60,3
Ukupno	100,0	100,0	100,0
AKO RADI NOĆU			
Obično	3,6	0,1	2,8
Ponekad	10,1	6,8	9,4
Nikada	86,3	93,1	87,8
Ukupno	100,0	100,0	100,0
AKO RADI SUBOTAMA			
Obično	43,5	31,1	40,9
Ponekad	34,2	20,9	31,4
Nikada	22,4	48,0	27,8
Ukupno	100,0	100,0	100,0
AKO RADI NEDELJAMA			
Obično	6,8	11,6	7,8
Ponekad	28,8	14,5	25,8
Nikada	64,4	73,9	66,4
Ukupno	100,0	100,0	100,0
AKO RADI U KUĆ			
Obično	6,5	10,5	7,3
Ponekad	9,0	11,5	9,5
Nikada	84,5	77,9	83,1
Ukupno	100,0	100,0	100,0

1.9: Neto mesečna zarada

Najveći broj ispitanika ankete su odgovorili da njihove neto mesečne zarade su bile između 400 i 500 Evra. Primećena je veoma mala polna razlika gde muškarci imaju blagu sklonost da primaju veće zarade.

Grafikon 1.2: Neto mesečna zarada zaposlenih prema polovima

2. Nezaposlenost

2.1: Nezaposlenost prema polovima

Prema drugom kvartalu ARS-a 2017.godine, na Kosovu je bilo 157,752 nezaposlenih osoba starosti 15-64. godina, od kojih 114,324 su bili muškarci i 43,428 žene (Tabela 2.1). Stopa nezaposlenosti je bila 30.6%, veća za žene nego za muškarce, odnosno 36.6% i 28.8% (Grafikon 2.1).

U poređenju sa prethodnim kvartalom ARS-a (K1-2017) na Kosovu imamo rast stope nezaposlenosti od 0.1%, ovaj rast kod žena je bio 2.0% dok kod muškaraca imamo pad od 0.5%.

U odnosu na isti period prethodne godine (K2-2016) ARS-a na Kosovu imamo rast stope nezaposlenosti od 4.4%, ovaj rast kod muškaraca je bio 3.8% dok kod žena imamo rast od 6.3%.

Grafikon 2.1: Stopa nezaposlenosti prema polovima

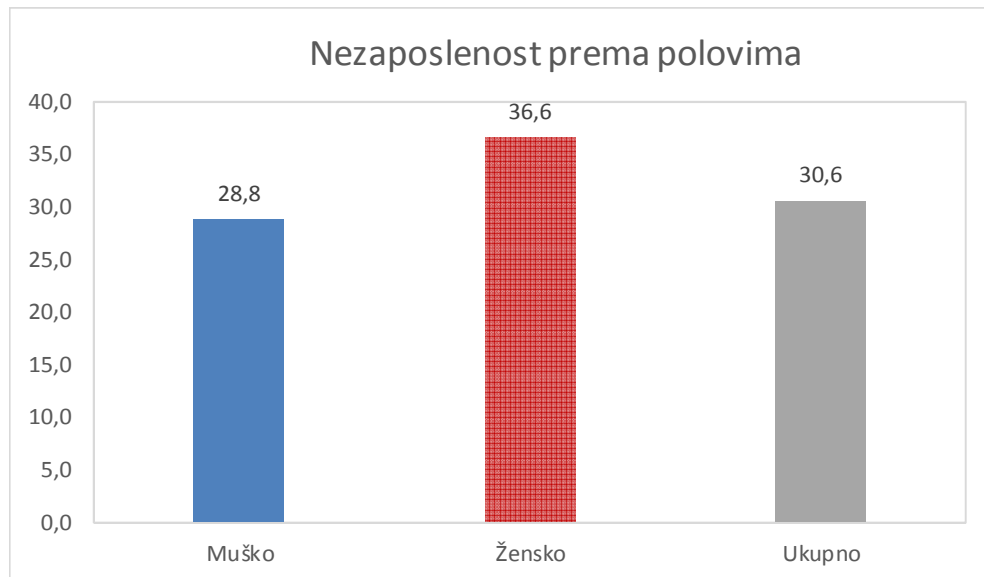

Tabela 2.1: Broj nezaposlenih i stopa nezaposlenosti prema polovima

Kosovo	Muško	Žensko	Ukupno
NEZAPOSLENOST (U HILJADE)			
15-64	114,3	43,4	157,8
STOPA NEZAPOSLENOSTI (%)			
15-64	28,8	36,6	30,6

2.2: Nezaposlenost prema starosnoj grupi i nivou obrazovanja

50.9% mladih na Kosovu bili su nezaposleni (Tabela 2.2). Najniža stopa nezaposlenih je uočena kod osoba starosti 55-64 godina (12.0%).

Tabela 2.2. Broj nezaposlenih i stopa nezaposlenosti prema polovima i starosnoj grupi

Kosovo	Muško	Žensko	Ukupno
NEZAPOSLENOST (U HILJADE)			
15-24	28,4	14,6	43,0
25-34	40,8	17,5	58,2
35-44	23,1	7,7	30,8
45-54	15,6	3,0	18,7
55-64	6,4	0,7	7,1
15-64	114,3	43,4	157,8
STOPA NEZAPOSLENOSTI (%)			
15-24	47,1	60,2	50,9
25-34	36,7	54,3	40,7
35-44	24,1	27,3	24,8
45-54	19,4	12,5	17,8
55-64	13,2	6,6	12,0
15-64	28,8	36,6	30,6

Najviša stopa nezaposlenosti je bila kod osoba bez obrazovanja (44.8% ove grupe su bili nezaposleni), a najniža je bila kod lica koje su završile visoko obrazovanje (25.0%).

Tabela 2.3. Broj nezaposlenih i stopa nezaposlenosti prema nivou obrazovanja i polovima

Kosovo	Muško	Žensko	Ukupno
NEZAPOSLENOST (U HILJADE)			
Bez škole	0,7	0,1	0,8
Osnovno	28,5	4,3	32,8
Srednje stručno obrazovanje	49,7	13,3	63,0
Srednja škola gimnazija	21,8	8,5	30,3
Tercijarno obrazovanje	13,7	17,2	30,9
Ukupno	114,3	43,4	157,8
STOPA NEZAPOSLENOSTI (%)			
Bez škole	61,2	15,1	44,8
Osnovno	36,4	25,5	34,4
Srednje stručno obrazovanje	31,9	41,7	33,5
Srednja škola gimnazija	24,9	43,0	28,3
Tercijarno obrazovanje	18,6	34,7	25,0
Ukupno	28,8	36,6	30,6

Obrazovanje je poboljšala perspektive na tržištu rada, posebno za muškarce pošto 61.2% muškaraca bez obrazovanja bili su nezaposleni, u poređenju sa 18.6% onih koji su završili tercijarno obrazovanje.

2.3: Nezaposlenost mladih

Na osnovu drugog kvartala ARS-a 2017.godine, 27.3% nezaposlenih na Kosovu su bili mladi (starosti 15-24 godina) sa razlikom od skoro 8.9 bodova između muškaraca i žena.

Značajan deo mladog stanovništva je nezaposleno (50.9%) i stopa nezaposlenosti kod mladih žena je veća (60.2%) u odnosu na muškarce (47.1%).

Tabela 2.4: Procenat nezaposlenih mladih u ukupnoj nezaposlenosti i stopa nezaposlenosti mladih prema polovima

Kosovo	Muško	Žensko	Ukupno
Procenat nezaposlenih mladih u ukupnu nezaposlenost (%)	24,8	33,7	27,3
Procenat nezaposlenih mladih u mlado stanovništvo (%)	47,1	60,2	50,9

U drugom kvartalu 2017. godine, mladi ljudi na Kosovu imali su dva puta veće šanse da budu nezaposleni u odnosu na odrasle, sa brojkama skoro sličnim za muškarce i žene (Tabela 2.5).

Tabela 2.5: Stopa nezaposlenosti mladih u odnosu na odrasle, prema polovima

Kosovo	Muško	Žensko	Ukupno
Stopa nezaposlenih mladih u odnosu na nezaposlenost odraslih	1,8	2,0	1,9

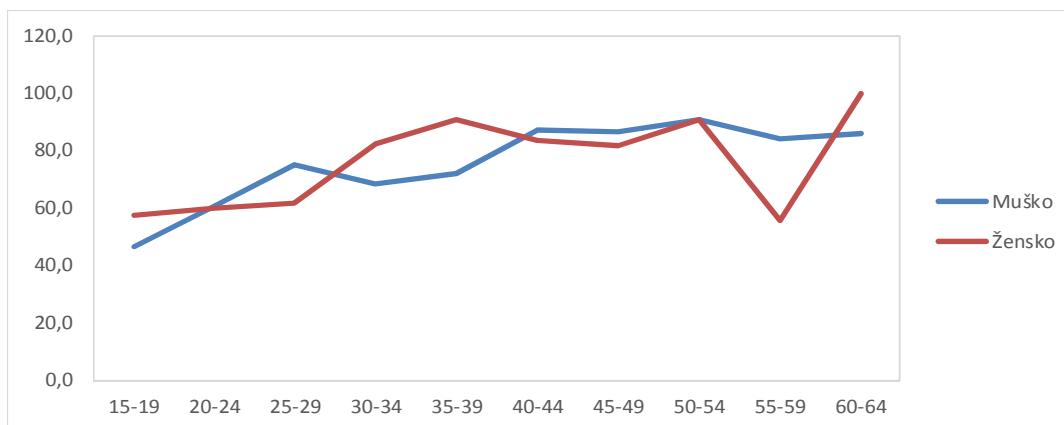
2.4: Trajanje nezaposlenosti

Nezaposleni ispitanici su pitani koliko dugo su nezaposleni. Veliki broj nezaposlenih (72.1%) su izjavili da su nezaposleni duže od 12 meseci. Primećene su male razlike među polovima (72.8% muškaraca i 70.1% žena). (Tabela 2.6) pokazuje da verovatnoća biti nezaposlen duže od godinu dana povećava sa starošću.

Tabela 2.6: Trajanje nezaposlenosti za više od godinu dana prema starosnoj grupi i polovima (%)

Kosovo	Muško	Žensko	Ukupno
15-19	46,4	57,1	50,0
20-24	60,1	59,5	59,9
25-29	74,8	61,8	70,7
30-34	68,5	82,4	72,4
35-39	71,6	90,5	76,3
40-44	86,9	83,6	86,1
45-49	86,7	81,4	85,6
50-54	90,8	90,7	90,8
55-59	84,1	55,7	82,0
60-64	85,6	100,0	87,7
Ukupno	72,8	70,1	72,1

Grafikon 2.2 pokazuje da kod starosne grupe 30-34.godina, iako mlada starosna grupa, nezaposlenost žena za više od godinu dana dostiže na 82.4 % u odnosu na 68.5%, koliko je kod muškaraca.

Grafikon 2.2. Trajanje nezaposlenosti za više od godinu dana prema starosnoj grupi i polovima (%)

3. Učešće u radnoj snazi

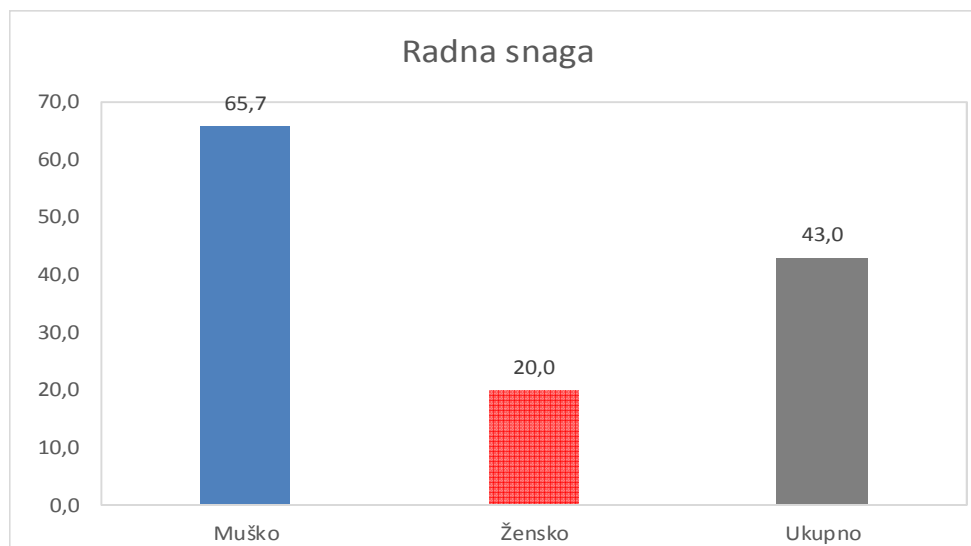
U drugom kvartalu 2017. godine, od ukupnog procenjenog stanovništva 1,793,467, ukupan broj stanovništva radnog uzrasta (od 15 do 64.godina) je bio 1,197,561 osoba. 43.0% osoba radnog uzrasta učestvovali su u radnu snagu (ekonomski aktivni). To znači da su bili ili zaposleni ili nezaposleni (ali aktivno tražili posao i bili dostupni za rad).

Preostali 57,0% su ekonomski neaktivni (Grafikon 4.1). U ekonomski neaktivnim osobama spadaju studenti, domaćice, obeshrabreni radnici i druge osobe koje nisu bile aktivne u traženju posla, i ova kategorija će biti detaljnije razmatrana u sledećem poglavlju.

U odnosu na prethodni kvartal ARS-a (K1-2017) na Kosovu imamo rast stope učešća u radnoj snazi od 1.3%, ovaj rast kod muškaraca je bio 2.6%, dok kod žena je bio samo 0.2%.

U poređenju sa istim periodom prethodne godine ARS-a (K2-2016) na Kosovu imamo rast stope učešća u radnoj snazi od 5.2%, ovaj rast kod muškaraca je bio 8.6%, dok kod žena je bio samo 1.9%.

Grafikon 3.1: Stopa učešća u radnoj snazi prema polovima

Iz Grafikona 3.1. je jasno da učešće u radnoj snazi kod žena je bila mnogo niža nego kod muškaraca: 20.0% žena su bile aktivne u odnosu na 65.7% muškaraca.

Stopa učešća u radnoj snazi je najviša među osobama starosti od 30-34 godina (59.1%), a najniža među osobama starosti 15-19 godina sa 9.0% (Tabela 3.1). Niska stopa učešća mladih ljudi nije iznenađujuće jer većina ove grupe pohađa školu.

Muškaraci starosti 30-34 godina imali su veću stopu učešća (90.1%), dok kod žena najveću stopu su imale žene starosti 25-29 godina (30.5%) (Tabela 3.1).

Tabela 3.1: Radna snaga i stopa učešća u radnoj snazi prema polovima i starosnoj grupi

Kosovo	Muško	Žensko	Ukupno
Radna snaga (u hiljade)			
15-19	11,6	4,7	16,3
20-24	48,6	19,6	68,2
25-29	60,7	19,0	79,7
30-34	50,4	13,1	63,5
35-39	45,0	13,6	58,5
40-44	51,1	14,4	65,5
45-49	41,0	14,5	55,4
50-54	39,8	9,7	49,4
55-59	30,7	6,0	36,7
60-64	17,9	4,1	22,0
Ukupno 15 - 64	396,6	118,7	515,4
Stopa učešća u radnoj snazi (%)			
15-19	12,7	5,2	9,0
20-24	55,6	25,7	41,7
25-29	81,8	30,5	58,4
30-34	90,1	25,5	59,1
35-39	83,8	23,7	52,8
40-44	87,8	22,7	53,8
45-49	83,8	22,9	49,5
50-54	77,5	18,0	47,1
55-59	65,7	13,4	40,1
60-64	50,2	12,8	32,5
Ukupno 15 - 64	65,7	20,0	43,0

4. Neaktivne osobe

Posebna pažnja je posvećena opisu i proceni zaposlenog i nezaposlenog stanovništva, koja zajedno čine Radnu Snagu (ili ekonomski aktivne osobe).

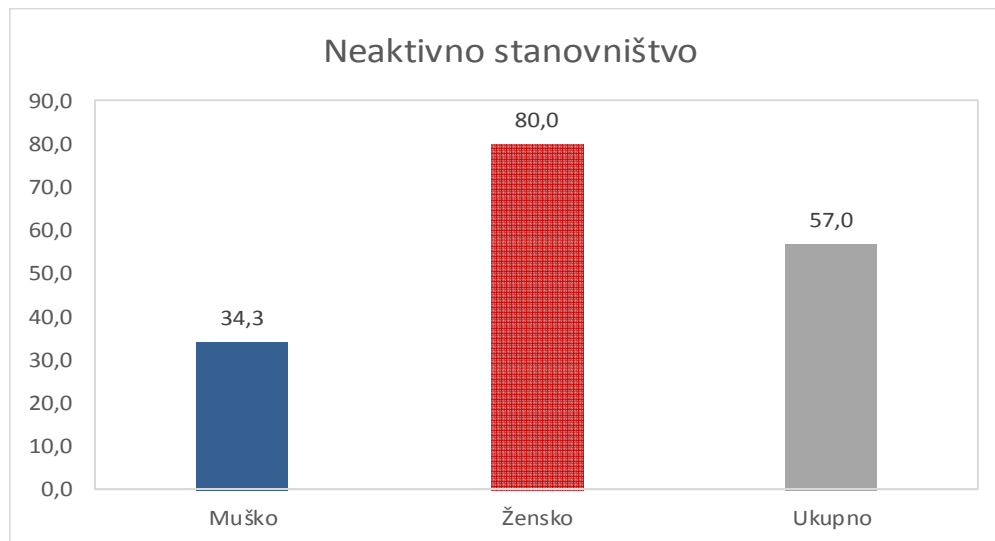
Međutim, kategorija "neaktivni" je jednako važna. Promene u stopi aktivnosti su važan deo uticaja ponude radne snage na potencijalni ekonomski rast. Ovo je zbog velikog broja potencijalnih radnika među aktuelno neaktivnim osobama.

U odnosu na prethodni kvartal ARS-a (K1-2017) na Kosovu imamo pad stope neaktivnosti od 1.3%, ovaj pad kod muškaraca je bio 2.6%, dok kod žena je bio samo 0.2%.

U poređenju sa istim periodom ARS-a prethodne godine (K2-2016) na Kosovu imamo pad stope neaktivnosti od 5.2%, ovaj pad kod muškaraca je bio 8.6%, dok kod žena je bio 1.9%.

Iz Grafikona 4.1 je jasno da učešće je veća kod žena nego kod muškaraca: 80.2% žena su bili neaktivne u odnosu na 36.9% muškaraca.

Grafikon 4.1: Stopa neaktivnog učešća prema polovima

4.1: Neaktivni mladi ljudi koji nisu zaposleni, ne pohađaju obrazovanje ili obuku (NEET)

U ovoj grupi (NEET) su uključeni mladi koji nisu zaposleni, ne pohađaju školu ili obuku tj. potpuno su isključeni sa tržište rada i ne učestvuju u obrazovnom sistemu. Veliki udeo ove grupe u mladom stnanovništvu povećava zabrinutost oko budućeg zaposlenja mladih ljudi pošto ukazuje na isključenost sa tržište rada. Pored toga, veliki broj nezaposlenih mladih ljudi u zemljama sa visokom stopom nezaposlenosti mladih, kao što je Kosovo, može da dovede do smanjenja profita zbog povećane konkurencije, i postoji verovatnoća da doprinese socijalnim problemima.

U drugom kvartalu 2017.godine, na Kosovu 93,608 mladih (starosti 15 do 24 godina) ili 27.1% mladog stanovništva nisu bili zaposleni, nisu pohađali školu ili obuku. Udeo NEET žena je bio 32.0% u poređenju sa 22.6% NEET muškaraca (Tabela 4.2).

Tabela 4.1: Mladi koji nisu zaposleni, ne pohađaju školu ili obuku (NEET) prema polovima

Kosovo	Muško	Žensko	Ukupno
Mladi NEET (u hiljade)	40,4	53,2	93,6
Procenat mladih NEET u mlado stanovništvo (%)	22,6	32,0	27,1

5. Stopa demografske i ekonomske zavisnosti

U Tabeli 5.1 su prikazani tri nivoa ekonomske zavisnosti (sa podacima prikazanim kao procenat zavisnosti po 100 od stanovništva radnog uzrasta):

- Stopa zavisnosti mladih (ispitanici mlađi od 15 / ispitanici starosti od 15-64.godina).
- Stopa zavisnosti starih osoba (ispitanici starosti 65 + / ispitanici starosti 15-64.godina).
- Stopa starosne zavisnosti (ispitanici mlađi od 15 godina ili stariji od 64.godina, ispitanici starosti 15-64. godina).

Tabela 5.1: Stopa demografske zavisnosti

Kosovo 2017	Stopa zavisnosti mladih	Stopa zavisnosti starih	Stopa starosne zavisnosti
K2-2017	34%	16%	50%

Prema projekcijama, ovaj pokazatelj povećaće se na 68% u 2060.godini u EU28. Jedna druga stopa zavisnosti koja se često koristi, naročito u publikacijama Eurostata, je stopa efektivne ekonomske zavisnosti starog stanovništva. Ovo je važan pokazatelj za procenu mogućeg uticaja starenja stanovništva na socijalne rashode, koja se odnose na zaposlenje (penzije itd).

Ovaj pokazatelj se izračunava kao odnos između stanovništva starosti 65+ (svi klasifikovani kao neaktivni) i ukupnog broja zaposlenih.

Za ovaj izveštaj Eurostat je odredio raspon godina zaposlenih od 20 do 64 godina.

Na Kosovu, ovaj odnos je bio 50% za drugi kvartal 2017. godine.

Tabela 5.2: Stopa ekonomske zavisnosti

Kosovo 2017	Stopa efektivne ekonomske zavisnosti starih osoba	Ukupna stopa ekonomske zavisnosti
K2-2017	53%	247%

Ukupna stopa ekonomske zavisnosti izračunava se kao odnos između ukupnog neaktivnog stanovništva (15+) i zaposlenja (20-64.godina).

Ona meri prosečan broj osoba starosti 15 i više godina, koje "podržava" svaki zaposleni. Ovaj odnos je bio 247% u drugom kvartalu 2017. godine.

Prema projekcijama, do 2023.godine ovaj odnos će nastaviti da raste u EU, na 122.2% u 2023.godini i 141.6% u 2060.godini.

6. Tačnost podataka

Pouzdanost i tačnost rezultata Ankete o Radnoj Snazi (AFP) zavise od nedostatka odgovora tokom procesa intervjuisanja, grešaka pri obradi podataka i prilikom dizajniranja i odabira uzorka.

Efekat slučajnosti zbog uzorkovanja znači da rezultati izračunati iz različitih uzoraka odstupaju jedni od drugih. Broj zaposlenih i nezaposlenih, koji se dobijen na osnovu većeg i reprezentativnijeg uzorka, su tačniji od onih zasnovanih na manjim uzorcima

Netačnost zbog dizajna i odabira uzoraka se ocenjuje standardnom greškom procene. Na veličinu standardne greške utiče veličina uzorka i varijanse promenljivih koje su predmet istraživanja.

Standardna greška može da se koristiti za izračunavanje intervala pouzdanosti u čijem okviru vrednost stanovništva stoji sa određenom verovatnoćom.

Procena na nivou zemlje o broju nezaposlenih na osnovu ARS-a za drugi kvartal 2017 godine iznosi 157.752, a standardna greška iznosi 4.313, dok je interval pouzdanosti o broju nezaposlenih je 149.297 - 166.207 osoba.

Tabela 6: Tačnost procena na osnovu ARS-a za drugi kvartal 2017. godine na nivou zemlje

Kosovo	Kvartalne procene	Standardna greška	Interval pouzdanosti 95%		Koefficient varijacije (%)
			Donji	Gornji	
Zaposleni	357,608	5,690	346,455	368,763	1,6
Nezaposleni	157,752	4,313	149,297	166,207	2,7

Tačnost procene prikazana je na osnovu njihovih standardnih grešaka. Standardna greška (kvadratni koren varijanse uzorka) opisuje koliko tačno vrednost procenjenog parametra iz uzorka je koncentrisana oko parametra stanovništva.

Ključne brojke pouzdanosti koji proizilaze iz standardne greške su intervali pouzdanosti i relativne standardne greške (koefficient varijacije). Interval pouzdanosti opisuje širinu u kojoj je realna vrednost u poređenju sa izračunatom procenom iz uzorka.

Kada izračunate interval pouzdanosti, željeni nivo rizika je fiksni. Nivo rizika od 5% koji se primenjen u Anketi o Radnoj Snazi znači da ako se uzorci ponovo budu izvučeni, u 95 od sto slučajeva, realna vrednost parametra bi bila unutar intervala pouzdanosti, i u 5 od sto slučajeva će biti izvan intervala pouzdanosti.

Agencija za Statistike Kosova

Kratak opis

Agencija Statistike Kosova je profesionalna institucija koja se bavi prikupljanjem, obradom i objavljivanjem službenih podataka statistika. Kao takav deluje od 1948.godine i prošao je kroz nekoliko istorijskih faza, strukturiran prema državnom uređenju tog vremena.

Dana 2. avgusta 1999, Agencija je nastavila svoj profesionalni rad (posle 9 godina prekida svih statističkih serija na štetu interesa Kosova), kao nezavisna institucija u okviru Ministarstva za državnu upravu. Od datum 12.12.2011 ove Agencije posluje u okviru Vlade Kosova. Kancelarija se finansira od Konsolidovanog budžeta Kosova, ali i od donatora za posebne projekte i tehničku profesionalnu podršku.

Agencija Statistike Kosova deluje na osnovu Zakona br.04/L-036, koji je stupio na snagu 12.12.2011. Program Zvanične Statistike, 2013/2017 je na implementaciji za razvoj statističkog sistema u korelaciji sa statistikama Evropske unije (EUROSTAT-a).

Agencija Statistike Kosova ima sledeću organizacionu strukturu: *Departmane za proizvodnju statistika (Departman za ekonomske statistike i nacionalnih računa, Departman za statistiku stanovništva, Departman poljoprivrede i životne sredine i Departman za socijalne statistike. **Departmani podrške;** Departman za metodologiju i informatičku tehnologiju, Departman za politike, planiranja, kordinacije i komunikacije, Departman popis i istraživanje i Departman administracije. **U okviru Agencije takođe su obrazovana i Regionalne kancelarije** su u Đakovici, Gnjilanu, Mitrovici, Peći, Prizrenu, Prištini i Uroševcu.*

Broj zaposlenih i budžet još su ograničeni. Ukupno zaposleni su 143 radnika, od njih 98 (68.5%) u sedištu Agencije, dok u Regionalnim Kancelarijama 45 (31.5%). Agencija ima sledeću kvalifikacionu strukturu: 61.7% sa visokom obrazovanjem, 15.4% sa višem obrazovanju i 17.5% sa srednjen obrazovanjem.

Mi imamo profesionalnu i tehničku saradnju sa svim ministarstvima Vlade Kosova, a posebno sa Ministarstvom ekonomije i finansija, Centralnom bankom Kosova, sa međunarodnim institucijama, EUROSTAT-om, Međunarodnim monetarnim fondom, Svetskom bankom, SIDA iz Švedske , DFID-om, UNFPA, UNDP, UNIVEF i sa statistikama zemalja u regionu.

Agencija Statistike Kosova skoro u potpunosti pokriva teritoriju Republike Kosova, na osnovu strukture statističkih krugova, kao osnovna i jedina jedinica na nivou zemlje. Sva istraživanja sprovedena na terenu koriste uzorke koji pokrivaju ove popisne statističke krugove ali, i metodologiju skladu sa međunarodnim preporukama. Tokom prikupljanja statističkih podataka i izveštaja od izveštajnih jedinica angažuju se: stručnjaci, tehničari, administratori, građani mesnih kancelarija, terenski popisivači regionalnih kancelarija.

U 2011.godini uspešno je sproveden projekat Popisa Stanovništva, Domaćinstava i Stanova, dok u 2014.godini je takođe uspešno je sproveden Popis Poljoprivrede.Podaci dobijeni iz ovih popisa će imati važnu ulogu u izradu razvojnih politika.

Misija agencije; da zadovolji potrebe korisnika sa kvalitetnim, blagovremenim i objektivnim statističkim podacima, u vremenu i prostoru, tako da korisnici imaju pouzdane osnovne redovne preglede u interesu planiranja i razvoja tokom izrade projekata na opštinskom nivou i nivou zemlje. Da podrži vladine institucije, naučne institute, i akademiju, poslovna preduzeća kao i samostalne istraživače u cilju obezbeđivanja odgovarajućih informacija donosiocima odluka i drugim korisnicima na Kosovu.

- **Adresa:** **AGENCIJA ZA STATISTIKE KOSOVA,**
Ul. "Zenel Salihu", br. 4, 10000 Priština
- **Telefon:** +381 (0) 38 200 31 129
Izvršni direktor: +381 (0) 38 200 31 112
- **Fax:** +381 (0) 38 235 033
- **E-mail:** infoask@rks-gov.net
- **Veb-:** <http://ask.rks-gov.net/>